

شورای سیاستگذاری حوزه‌های علمیه خواهران

مرکز مدیریت حوزه علمیه خواهران

معاونت پژوهش

استان تهران شهر تهران مدرسه علمیه تخصصی امام حسن مجتبی علیه السلام

عنوان

بررسی تطبیقی مبانی ققهی و دامنه تحقق

جرم جاسوسی در فقه فریقین

استاد راهنما

جناب آقای احمد ابراهیمی

نگارنده

فاطمه نظری

تاریخ تدوین

۱۴۰۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تحمیدیه

«إِنَّ لِلَّهِ فِي كُلِّ نِعْمَةٍ حَقًّا فَمَنْ أَدَّاهُ زَادَهُ جُنْمًا وَ مَنْ قَصَرَ فِيهِ خَاطَرَ بَرَّأَلِ نِعْمَتِهِ» امیرالمومنین علیه السلام فرمود: به راستی برای خدا در برابر هر نعمتی که عطا کرده (یا عطا می کند) حق شکرگزاری از او می باشد، پس هر کس آن حق را ادا کند، خداوند، نعمت او را افزون می سازد، و آن که در ادای حق، کوتاهی ورزد، در خطر از میان رفتن نعمت قرار می گیرد».

تقدیم به

پایان نامه خود را تقدیم به ساحت مقدس صاحب الزمان عجل الله تعالی فرجه الشریف می نمایم.
باشد که مورد لطف و عنایت حضرت قرار بگیرد.

تقدیر و تشکر

شکر شایان نثار ایزد منان که توفیق را رفیق راهم ساخت تا این پایان‌نامه را به پایان برسانم.
از اساتید خودم خصوصاً جناب آقای ابراهیمی به عنوان استاد راهنما که همواره نگارنده را مورد لطف و محبت خود قرار داده کمال تشکر دارم.
همین طور از خانواده خویش که در این مسیر مرا یاری کردند کمال تشکر دارم.

۱۱۶. _____، معجم رجال الحديث، بيروت: دار الزهراء، بی تا.
۱۱۷. داماد، میر محمد باقر، الرواشح السماویه، بی جا، بی تا.
۱۱۸. دعموش عاملی، علی، موسوعه الاستخبارات و الامن فی الآثار و النصوص الاسلامیه، چاپ اول، لبنان بیروت: دارالأمیر، ۱۳۳۹.
۱۱۹. ذهبی، شمس الدین، سیر أعلام النبلاء، بیروت: مؤسسه الرساله، بی تا.
۱۲۰. _____، میزان الاعتدال، بیروت: دار المعرفه، بی تا.
۱۲۱. ذهبی، محمد بن احمد، تاریخ الاسلام، بیروت: دارالکتاب العربی، بی جا، بی تا.
۱۲۲. رازی، ابی حاتم، تفسیر ابن ابی حاتم رازی، صیدا: المکتبه المصریه، بی تا.
۱۲۳. راغب اصفهانی، حسین بن محمد، المفردات فی غریب القرآن، دمشق بیروت: دارالعلم الدارالشامیه، چاپ اول، ۱۴۱۲ ق.
۱۲۴. رواندی، قطب الدین، الخرائج و الجرائح، قم: مؤسسه امام مهدی عج، بی تا.
۱۲۵. زمخشری، محمود بن عمر، تفسیر الکشاف، تهران: خانه کتاب، ۱۳۸۸.
۱۲۶. سابق، سید، فقه السنه، کویت: دار البیان، بی تا.
۱۲۷. سبزواری، سید عبدالاعلی، مهذب الاحکام، نجف اشرف: مطبعه الآداب، بی تا.
۱۲۸. سجستانی، سلیمان بن اشعث، سنن ابی داود، دار احیاء السنه النبوی، بی تا.
۱۲۹. سرخسی، محمد بن احمد، المبسوط، بیروت: دار المعرفه، بی تا.
۱۳۰. سمرقندی، علاء الدین، تحفه الفقهاء، بیروت: دار الکتب العلمیه، بی تا.
۱۳۱. سیوطی، جلال الدین، درالمشور فی تفسیر المأثور، قم: کتابخانه حضرت آیت الله العظمی مرعشی نجفی (ره)، بی تا.
۱۳۲. شافعی، محمد بن ادريس، الام، بیروت: دار المعرفه، بی تا.
۱۳۳. شرتونی، سعید، اقرب الموارد، قم: کتابخانه آیه الله مرعشی نجفی، بی تا.
۱۳۴. شوشتری (علامه)، الشیخ محمد تقی، قاموس الرجال، قم: جامعه مدرسین، بی تا.
۱۳۵. شوکانی، محمد بن علی، الدراری المزیئیه، بیروت: دار المعرفه، بی تا.

۱۳۶. _____، نیل الاوطار، بیروت: دار الکتب العلمیه، بی تا.
۱۳۷. شیخ صدوق، علل الشرایع، نجف اشرف: المکتبه الحیدریه، بی تا.
۱۳۸. شیخ مفید، محمد بن محمد، الارشاد، قم: بصیرتی، بی تا.
۱۳۹. صفار قمی، محمد بن حسن، بصائر الدرجات فی فضائل آل محمد، قم: مکتبه المرعشی، بی تا.
۱۴۰. صنعانی، عبدالرزاق، المصنف، بیروت: المکتب الاسلامی، بی تا.
۱۴۱. طباطبائی، سید محمد حسین، المیزان فی تفسیر القرآن، تهران: دار الکتب الاسلامیه، بی تا.
۱۴۲. _____، ترجمه المیزان، مترجم: محمد باقر موسوی همدانی، قم: مؤسسه مطبوعات دار العلم، بی تا.
۱۴۳. طبرانی، سلیمان بن احمد، المعجم الکبیر، وزارت اوقاف عراق، بی تا.
۱۴۴. طبرسی، احمد بن علی، الاحتجاج، قم: دار الاسوه، بی تا.
۱۴۵. طبرسی، فضل بن حسن، مجمع البیان فی تفسیر القرآن، تهران: ناصر خسرو، ۱۹۷۲ م.
۱۴۶. _____، مجمع البیان، بیروت: احیاء التراث العربی، بی تا.
۱۴۷. طبری، محمد بن جریر، تاریخ الامم و الملوک، بیروت: بی جا، بی تا.
۱۴۸. _____، جامع البیان فی تفسیر القرآن، بیروت: دار المعرفه، ۱۴۱۲ ق.
۱۴۹. طبسی، نجم الدین، الایام المکیه، بیروت: دار الولاء، بی تا.
۱۵۰. _____، السلف و السلفیون، قم: انتشارات امیر العلم، بی تا.
۱۵۱. _____، النفی و التغریب، مجمع الفکر الاسلامی قم
۱۵۲. _____، موارد السجن، قم: دفتر تبلیغات اسلامی، بی تا.
۱۵۳. طریحی، فخرالدین بن محمد، مجمع البحرین، تهران: مرتضوی، ۱۹۷۵ م.
۱۵۴. طوسی، ابوجعفر محمد بن حسن، النهایه فی مجرد الفقه و الفتاوی، قم: انتشارات قدس، بی تا.
۱۵۵. طوسی، محمد بن حسن، الخلاف، تهران: تابان، بی تا.
۱۵۶. _____، المبسوط، تهران: المکتبه المرتضویه، بی تا.
۱۵۷. _____، امالی، قم: مکتبه داورى، بی تا.

۱۵۸. _____، تهذيب الاحكام، تهران: دار الكتب الاسلاميه، بی تا.
۱۵۹. عاليه، سمير، الوجيز في شرح الجرائم الواقعه على امن الدوله، چ اول، بيروت: المؤسسه الجامعيه للدراسات و النشر، ۱۴۱۳ ق.
۱۶۰. عراقی، اقا ضياء، كتاب القضاء، قم: مؤسسه معارف اسلامي امام رضا (عليه السلام)، ۱۳۷۹.
۱۶۱. عرشی، حسين، بلوغ المرام، بيروت: دار ابن حزم، چ اول، ۱۴۲۳.
۱۶۲. عسقلانی، ابن حجر، الاصابه في تمييز الصحابه، بيروت: دار الكتب، بی تا.
۱۶۳. _____، فتح الباری بشرح صحيح البخاری، بيروت: دار احیاء التراث العربی، بی تا.
۱۶۴. _____، لسان المیزان، بيروت: دار الكتب العلميه، بی تا.
۱۶۵. عوجی، مصطفى، القانون الجنایي العام، چ دوم، بيروت: مؤسسه نوفل، بی تا.
۱۶۶. عینی، بدرالدین، عمدہ القاری شرح صحيح البخاری، بيروت: دار احیاء التراث العربی، بی تا.
۱۶۷. فخر رازی، محمد بن عمر، التفسير الكبير، بيروت: دار احیاء التراث العربی، بی تا.
۱۶۸. فراهیدی، خليل بن احمد، كتاب العين، قم: نشر هجرت، بی جا، بی تا.
۱۶۹. فیروزآبادی، محمد بن یعقوب، التنبيه، بيروت: عالم الكتب، بی تا.
۱۷۰. فیض کاشانی، ملا محسن، الوافی، چاپ جدید، اصفهان: مکتبه الامام امیرالمؤمنین، بی تا.
۱۷۱. _____، الوافی، چاپ سنگی، قم: کتابخانه مرعشی نجفی، بی تا.
۱۷۲. فیومی، احمد بن محمد، المصباح المنیر فی غریب الشرح الكبير، قم: مؤسسه دارالهجر، ۱۴۱۴ ق.
۱۷۳. قرطبی مالکی، ابن عبدالبر، الاستیعاب فی معرفه الاصحاب، بيروت: دار الكتب العلميه، بی تا.
۱۷۴. القرطبی، شمس الدین، الجامع لاحکام القرآن، بيروت: دار احیاء التراث العربی، بی تا.
۱۷۵. قشیری، مسلم بن حجاج، صحيح مسلم، بيروت: دارالفکر، بی تا.
۱۷۶. قمی، ابو القاسم بن محمد حسن، جامع الشتات، تهران: کیهان، ۱۹۷۱.
۱۷۷. قمی، علی بن ابراهیم، تفسیر قمی، مکتبه علامه، بی تا.
۱۷۸. _____، تفسیر قمی، قم: دارالکتاب، ۱۹۶۹ م.
۱۷۹. کاتب بغدادی، قدامه بن جعفر، الخراج و صناعه الكتابه، دارالرشید للنشر، بی تا.
۱۸۰. کرکی (محقق)، علی بن حسین، جامع المقاصد، قم: مؤسسه ال بیت علیهم السلام، بی تا.

١٨١. الكتاني، عبدالحی، **التراتب الاداريه**، بيروت: دار احیاء التراث العربی، بی تا.
١٨٢. کلینی، محمد بن یعقوب، **الكافی**، تهران: مكتبه الاسلامیه، بی تا.
١٨٣. مامقانی، عبدالله، **تنقيح المقال فی علم الرجال**، قم: مؤسسه آل البيت، بی تا.
١٨٤. ماوردی، علی بن محمد، **نصيحه الملوك**، بغداد: دارالشؤون الثمانيه العامه، ١٣٨٦.
١٨٥. متقی هندی، علی بن حسام الدین، **كنز العمال فی سنن الاقوال و الافعال**، بيروت: مؤسسه الرساله، بی تا.
١٨٦. مجلسی اصفهانی، محمد باقر بن محمد تقی، **مرآه العقول**، نشر حرمین، بی تا.
١٨٧. _____، **بحار الانوار الجامعه لدرر اخبار الائمه الاطهار**، بيروت: مؤسسه الوفا، بی تا.
١٨٨. المرتضی، احمد بن یحیی، **عیون الازهار**، بيروت: دار الکتب، بی تا.
١٨٩. مرداوی، علاء الدین أبو الحسن علی بن سلیمان، **الانصاف**، بيروت: دار احیاء التراث العربی، بی تا.
١٩٠. مزی، ابوالحجاج، **تهذيب الكمال فی اسماء الرجال**، بيروت: مؤسسه الرساله، بی تا.
١٩١. مقدس اردبیلی، احمد بن محمد، **زبدہ البیان فی احکام القرآن**، تهران: المكتبه الجعفریہ لاحیاء الآثار الجعفریہ، بی تا.
١٩٢. مکارم شیرازی، ناصر، **الامثل فی تفسیر کتاب الله المنزل**، قم: مدرسه امام امیرالمؤمنین، بی تا.
١٩٣. موسوی سبزواری، عبدالاعلی، **مذهب الاحکام**، چاپ ١، قم: مؤسسه المنار، بی تا.
١٩٤. موسی، حسین یوسف، **الافصاح فی فقه اللغه**، قم: مكتب الاعلام الاسلامی، ١٤٠٤ق.
١٩٥. میرزای قمی، ابوالقاسم بن محمدحسن، **جامع الشتات**، تهران: نشر شرکت رضوان، بی تا.
١٩٦. نجاشی، احمد بن علی بن عباس، **رجال نجاشی**، تهران: مكتبه الاسلامیه، بی تا.
١٩٧. نجفی، شیخ جعفر (کاشف الغطاء)، **کشف الغطاء**، اصفهان: نشر مهدوی، بی تا.
١٩٨. نجفی، محمد حسن، **جواهر الکلام**، بيروت: دارالاحیاء التراث العربی، ١٣٦٢.
١٩٩. نسائی، احمد بن شعيب، **سنن نسائی**، بيروت: دار الفكر، بی تا.
٢٠٠. نعمان مغربی، قاضی، **دعائم الاسلام**، قم: مؤسسه آل البيت، بی تا.

۲۰۱. نوری، حسین بن محمد تقی، مستدرک الوسائل، بیروت: مؤسسه آل البيت عليهم السلام لإحياء التراث، ۱۴۰۸.

۲۰۲. واقدی، محمد بن عمر، المغازی، بیروت: اعلمی، ۱۴۰۳ ق.

۲۰۳. وائلی، شیخ احمد، احکام السجون، بیروت: مؤسسه اهل البيت، بی تا.

۲۰۴. یوسفی غروی، محمد هادی، موسوعه التاريخ الاسلامی، قم: چاپخانه خاتم الانبیاء، بی تا.

ج) مقالات

۲۰۵. بسامی، مسعود و مراغه، مهدی یوسفی، «اختلاف صلاحیت دادگاه کیفری با دادگاه انقلاب»، مجله تعالی حقوق، شماره ۱۸، بی تا.

۲۰۶. زرگوش نسب، عبدالجبار، «دراسة فقهیه مقارنه لاحکام التجسس»، رساله تقریب، شماره ۷۸، سال ۱۴۳۱.

۲۰۷. علی اکبری بابوکانی، احسان؛ اسفندیاری، اسماعیل، «بررسی قلمرو حکم اولیه جاسوسی و تجسس در اسلام»، مجله بلاغ مبین، شماره ۲۱، ۲۲، ۲۳، زمستان ۱۳۸۸ و تابستان ۱۳۸۹.

۲۰۸. قادری فاطمی، سید محمد، «بررسی تطبیقی حقوق پناهندگی در فقه واسناد بین الملل»، فصلنامه مفید، شماره ۱، بی تا.

۲۰۹. گرجی، ابوالقاسم، «حقوق جزای عمومی اسلامی»، شماره ششم، تهران نشریه حقوق تطبیقی، ۱۳۵۸.

۲۱۰. محمدی، جلال، «فصلنامه تعالی حقوق»، دوره جدید، شماره ۱.

۲۱۱. الواری، غلام و صابری، حسین، «پژوهشی فقهی جزایی، مقالات و بررسی ها»، شماره ۸۱، ۱۳۸۱.

د) پایان نامه

۲۱۲. کاردان، محمد، پایان نامه بررسی جرم جاسوسی در حقوق جزایی ایران و سیر تطور آن، مجتمع آموزش عالی قم، دانشگاه تهران، سال ۱۳۷۸.